

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.
Kiadóhivatalt:
Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)
Sürgőnycim: Közlöny, Arad.
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatalt
151.
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 1080 Lej
Fél évre 540 Lej
Negyed évre 270 Lej
Havonta 90 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Nagytakarítást!

Bratianu Vintilla, Románia pénzügyminiszterének végre eszébe jutott, hogy rátapiintson a nemzet úterére és megállapítsa azt, amit már annyian hangoztattak, hogy Románia népeiből több anyagi erőt kisajtolni nem lehet. Az ország adófizetőinek teljesítőképességét annyira kihasználta, hogy már komoly formában mutatkoznak a gyengeség, az elernyedés jelei rajtuk és ha sürgős enyhülést nem hoz egy rendelkezés, ugy ennek az általános gyendülésnek elkerülhetetlen következménye a gazdasági agónia. Ezeket érezte meg Bratianu Vintilla, amikor a nemzet úterét vizsgálta és elhatározta, hogy a jövő évben csökkenti az adókat.

Mi, akik a türelmetlen adóterhek alatt szenvedünk, nyögünk és tönkremegyünk, mi örömmel fogadjuk a pénzügyminiszternek ezt az ígérését, amely új reményekkel tölti el bennünket és a jövőért való szorongásunkba némi enyhülést hoz. Várjuk, hogy az ígéretből rendelet legyen és a rendelet valósággá váljék. Megnyugtató reánk nézve a pénzügyminiszter ígérete, mert jószándékot látunk benne. Ugy hisszük, hogy letekintett olyan fentről és beláta, hogy egy ország polgárainak az adófizetésen kívül még egyéb kötelességei is vannak az állammal szemben; az ipar és kereskedelem fejlesztése, a gazdasági jólét megteremtése, a kultura támogatása és ezer más dolog, amelynek ki kell emelnie egy országot a tespedésből. Tehát rossz politikának bizonyul az adóprés-politika, amelynek az volt eddig a célja, hogy az állampolgárok minden energiáját préselje ki.

Ugyanakkor, amikor leszegezzük a pénzügyminiszter jószándékát, valamit meg kell mondanunk: „A pokolhoz vezető ut is jószándékkal van kikövezve”. Vigyázzunk, hogy e nemes cél felé haladó, jószándékkal kikövezett ut ne a pokolhoz vezessen. A rendeletek végrehajtása nagyon gyakran szomorú tapasztalatokat hozott számunkra. Különösen áll ez az adók kivételére és behajtására vonatkozó intézkedéseknél. Az ország lakosainak alkalma volt meggyőződni arról, hogy a pénzügyminiszter adóbehajtásokra és kivételekre vonatkozó rendeleteit, a rendelet végrehajtásával megbízott kiskirályok úgy értelmezik, ahogy nekik tetszik. Az egyéni értelmezési és felfogási rendeltetés végrehajtás pedig sohasem szolgálja a nagyközönség érdekeit. Hiszen számtalan esetben győződünk meg igazságtalan adóki-
vetésekről. Az ország különféle helyeiről érkezett jelentések sokszor számoltak be olyan esetekről, amikor a nagy hatalommal megbízott alantas hivatalnok, nemcsak az adófizetőket károsította meg igazságtalanságaival, hanem az államot is. És ezt megfelelő ellenőrzés és tudás hiányában csak azért tette, hogy egyrészt érdemeket szerezzen felettes hatóságai előtt, sok esetben pedig — mint azt a bűnügyi krónikájából láthatjuk — a saját zsebeinek megtöltése volt a főcél. Ha a pénzügyminiszter tényleg könnyíteni akar az adózók kínos helyzetén, ne elégedjék meg az adók leszállításával, hanem tekintsen szét hivatalnokai között és végezzen ott is egy eredményes tisztító munkát.

Az ellenzék éles harcot kezd a kormány ellen.

Energikus támadások várhatók az igazolási vitában. — Az albaiuliai gyűlés előkészítése.

(Az Aradi Közlöny Bucuresti-i tudósítójának távirata.) A nemzeti-parasztpárt igazgató tanácsa ma ülést tartott Maniu Gyula elnöke alatt. Elhatározták, hogy energikus támadást indítanak a legutóbbi időszaki választások igazolása ellen. Kimondták továbbá, hogy az optáns ügy tanulmányozására bizottságot küldenek ki, amely a párt magatartását fogja megállapítani s azután kifejti álláspontját a parlamentben.

Az igazgató tanács délután folytatta tanácskozásait az alba-iuliai nagygyűlés kérdésében. Ugy látszik, hogy ebben a pontban még nincs megegyezés, mert a párt parasztpárti tagjai Chisinauban szeretnék megtartani az első népgyűlést, a régi királyságbeli tagok pedig a fővárost ajánlják, nehogy az alba-iuliai gyűlést regionalista manifesztációnak állítsák be.

Folyik a vér Mexikó uccáin.

Véres összeütközések a felkelők és a kormánycsapatok között. — Gomez tábornok állott a felkelők élére. Nyílt uccán agyonlőtték három tábornokot

Mexikóból jelentik: Az egész ország területén tegnap nagy zavargások voltak. A fővárosban a felkelők összeütköztek a kormánycsapatokkal és a barrikádharokban számosan meghaltak s megsebesültek. A Callez-kormány ismét proklamációt bocsátott ki, amelyben nyugalomra inti a lakosságot s kijelenti, hogy ura a helyzetnek. A képviselő-kamara ma kizárt harminc képviselőt, akik ellenfelei Calleznek.

A felkelők második vezérének, Gomez tábornokot szintén sikerült elfogni és a hadbírószag azonnal halálra ítélte. Az ítéletet végre is hajtották. Mexikó-cityben még három felkelő tá-

bornokot ítéltek halálra és a nyílt uccán agyonlőtték őket.

Egy későn este érkezett távirat szerint a mexikói kormány hivatalosan megcáfolja az amerikai lapok ama hírét, hogy Gomez tábornokot sikerült csapataival együtt bekeríteni és hogy Gomez agyonlőtték volna. A mexikói kormány Veracruzba erős csapatokat küldött a lázadók ellen, akik elsáncolták magukat. A döntő ütközet még nem történt meg. Gomez tábornok serege 5000 főre rug. Mexikóban tegnap este nagy uccai harcok folytak le a kormánycsapatok és a lázadók között, amelyek mindkét részről sok áldozatot követeltek.

Egyre zavarosabb lesz a Paléologue-jegyzék ügye

Vannak, akik tagadják, mások meg bevallják. — Lascu Demeter nem tárgyal Friedrich Istvánnal, de Friedrich tárgyal Lascu Demeterrel.

Budapestről táviratozza tudósítónk: Ha nem lettek volna komoly következményei a nyilvánosságra hozott Paléologue-jegyzéknek, valószínűleg már a komikun posványába fulladt volna az egész ügy. Azonban vele kapcsolatban olyan rég elmúlt események kerültek felszínre, amelyek komoly megfontolásra és érdeklődésre tarthatnak számot. Maga a jegyzék ma is kérdőjel. Sokan tagadják, sokan bizonyítják, hogy létezett. Beavatott helyről ma olyan nyilatkozatot kaptak az újságírók, hogy Paléologue-jegyzék tulajdonképpen nincs, mert ilyen jegyzéket a magyar kormány annak idején nem kapott. A kormány a maga részéről nem tesz semmit az ügy felderítésére, mert nincs is erre meg a lehetősége. Megállapították ugyanis, hogy a minisztertanács akkori jegyzőkönyvei semmiféle közlést erről az ügyről nem tartalmaznak.

Ezekkel szemben az ellenzéki képviselőknek az az álláspontjuk, hogy Simonyi Sema-dam nyilatkozata szerint az ügyet a minisztertanács akkor elintézte, tehát nyomának kell lennie a jegyzőkönyvekben. Az ellenzéki politikusok elhatározták, hogy amennyiben a kormány a képviselőház összeüléseig nem tesz kísérletet a jegyzék eredetének felderítésére, úgy október 18-án több ellenzéki politikus napirend előtt felszólal az ügyben.

Mint ismeretes, a jegyzék feltételei között szerepel a MÁV. bérbeadása Franciaország-nak. Ma egy ismert nevű politikus nyilatkozik, hogy ebben az ügyben már annyira előrehaladottak voltak a tárgyalások, hogy francia

mérnökök érkeztek Budapestre és megkezdték a bonyolult hálózattal bíró ferencvárosi pályaudvar tanulmányozását.

Az Aradi Közlöny mai számában közölte dr. Lascu Demeter oradeai (nagyváradi) szenátorának egy újságíró előtt tett nyilatkozatát, mely szerint a magyar kormánnyal és Friedrich Istvánnal annak idején tárgyalásokat folytatott és a Paléologue-jegyzék hiteles másolata az ő birtokában van. Friedrich István erre vonatkozólag a következőket jelentette ki:

— Valóban emlékszem, hogy Lascu Demeter és Erdélyi János volt miniszter annak idején felkerestek és a román kormány nevében közeledést jelentettek be. Hogy mi volt ezeknek a tárgyalásoknak tartalma, arra már nem tudok visszaemlékezni. Arra határozottan emlékszem, hogy a tárgyalások a Paléologue-jegyzék előtt történtek, úgy, hogy a szóban forgó jegyzék ügye nem lehet vonatkozásban a tárgyalásokkal.

Bucurestiből jelentik: Lascu Demeter megcáfolja a Keleti Újságban megjelent nyilatkozatát. Kijelenti, hogy az oradeai pályaudvaron csak rövid beszélgetést folytatott a lap egyik munkatársával, aki szavait tévesen interpretálta. Hozzáteszi még Lascu, hogy sohasem tárgyal hivatalosan a magyar kormánnyal és Friedrich volt magyar miniszterrel-nökkel.

Friedrich István és Lascu Demeter ellentétes tartalmu nyilatkozatai még homályosabbá teszik a Paléologue-jegyzék chaoszba vesző ügyét.

Az arad-timisoarai szinikerület sorsa.

Akar-e Timisoara városi tanácsa komplett társulatot, nyugodt sziniszozont? — Szendrey Mihály szinigazgató nyilatkozata.

(Arad, október 6.) Ezek óta elintézetlen problémája az Erdélyi szinésznek a timisoarai színház kérdése, amely körül különösen a legutóbbi napokban csapódtak fel a hullámok. Georgevici Lucian, Timisoara főpolgármestere ugyans egy a clujf direktor-értekezlet, mint Eftimiu szinészeti vezérigazgató határozata és javaslatával szemben, állítólag olyan nyilatkozatot tett, amely elzárkózik az Arad-Timisoara közös szinikerületnek a gondolatától. Ezt megelőzőleg ugyancsak Georgevici Lucian azt is mondotta, hogy a timisoarai szinikerületet nem kaphatja meg olyan direktor, aki a tanács és a város egyes tagjainak megkönyörkedésével igyekszik magának hangulatot teremteni. Ezek a kijelentések meglehetősen komplikáltá teszik most már a timisoarai szinészet végleges elintézését, mert ha hivatalosan nem is, de a két város egymásrataltsága már egymásbakapcsolták Arad és Timisoara színházi ügyét. Tehát új helyzet előtt állunk, amely meglehetősen komplikált és tisztázásra szorul. Ezért kérdést intéztünk Szendrey Mihályhoz, hogy miért nem tesz komolyabb lépéseket a timisoarai színház elnyerése érdekében. Az aradi szinigazgató kérdéseinkre a következő nyilatkozatot tette:

— Ne méltóztassanak azt hinni, hogy én már nem tettem meg a kellő lépéseket. Ez ugyszólván kötelességem, mert hisz tudvalevő, hogy a két város szinészete csak együtt tudhat működni és szép, eredményes kulturumkát produkálni. Sem Aradnak, sem Timisoarának nincsenek megfelelő mellékállomások, amelyek alkalmas kiegészítőt képeznének, tehát elsőrendű érdek a szinikerületek összekapcsolása. En beadtam Timisoarán a kérvényemet, amelyben a legmesszebbmenőleg épenoly szinidényt kívántam biztosítani Timisoarának, mint Aradnak. Benyújtottam társulatom névsorát, amelyből rögtön megállapítható, hogy Erdély legerősebb társulata és amelyet a timisoarai szinikerület elnyerése reményében szerveztem ilyen nivóssá és nagygyá.

— Harminc éves szinészi mult áll mögöttem. Személyemről illetékes hatóságok és egyének a

legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak. Maga az aradi városi tanács is közbelépett és interveniált Timisoarán, hogy az aradi és timisoarai szinészetet egybekapcsolják, sőt jótállást is vállaltak értem. Amikor tisztelegtem a timisoarai főpolgármesternél, az szivélyes jóindulattal fogadott. A szepművészeti miniszter ur megbízásából Eftimiu vezérigazgató ur a legmelegebben ajánlott Timisoarának, ahol rávilágítottam a közös társulat előnyeire is.

— Ezek után tolakodás volna részemről, ha sokat alkalmatlanokdnék az illetékes timisoarai hatóságoknál. En megtettem kötelességemet, amely

A vörös hadsereg előnyomulása Kínában.

Csanzszolin csapatai rendetlenül és pusztitva vonulnak vissza. Katasztrófális a helyzet Kínában, amelyet kommunista forradalom fenyeget.

London, október 6. A Kínából ideérkezett jelentések szerint ott a helyzet katasztrófális komolyságot öltött.

Csanzszolin csapatai az egész vonalon egymásután súlyos vereséget szenvedtek és a legnagyobb rendtelenségben vonulnak északkelet felé,

utjukban borzalmas vérengzést és pusztitást végezve. Feng tábornok szigorú következetességgel folytatja előnyomulását és

ma már Peking sorsa is bizonytalan.

Kalgan Feng csapatainak kezében van. Csanzszolin csapatai a nankau szorosba vonulnak vissza.

Ez a szoros mindössze hatvan kilométernyire van a kínai birodalom fővárosától és az ágyuk dörgését a főváros határában már tisztán lehet hallani.

Különösen nagy az izgalom az európai városrészekben, mert attól tartanak, hogy Feng hadsereg közeledtére a városban véres uccalharokokra kerül a sor. A Pekingben székelő diplomáciai képviselők kormányaikhoz fordultak, hogy sürgősen gondoskodjanak alatt-

Bevallom — létezőm is, tovább azon nem mehetek. Hangoskodni, korteskedni nem tudok, de nem is hiszem, hogy Timisoarán ezzel célt lehetne érni. Hiszen Timisoara főpolgármestere ki is jelentette, hogy reá csak a közönség érdeke és a szinészet boldogulása gyakorolhat befolyást. Így nyugodtan várhatok.

A magunk részéről csak annyit fűzhetünk ehhez a nyilatkozathoz, hogy valóban ideje lenne már, ha végre döntés történnék az arad-timisoarai kapcsolat ügyében. Szendrey álláspontjánvira indokolt, hogy azt Timisoara tanácsának föltétlenül magáéva kell tennie. Ezt követeli meg a magyar szinészet érdeke és Timisoara publikuma, amely elvárja, hogy Timisoarán oly sok balul sikerült kísérletezés után végre egy rendes, nyugodt sziniszozon is legyen.

valóik védelméről. — Feng előnyomulásának óriási politikai jelentősége van, mert bizonyítékát szolgáltatja annak, hogy

a kínai hadsereg tulnyomó részében sokkal erősebb feyzelmet lehet fentartani a Feng által hangoztatott szélsőséges bolsevik eszmékkel, mint Csangkaisek nacionalista politikájával,

amely a kormányellenes kínai csapatokban egyre inkább elveszti jelentőségét. A hankau kormány, amely tulajdonképen ép olyan bolsevikellenes mint Csanzszolin, tétlenül kénytelen szemlélni a kommunista elemek egyre nagyobb térhódítását. A helyzet annyira válságos, hogy

ha néhány nap mulva nem következik be a nagyhatalmak vagy Japán intervenciója, úgy a távol keleten olyan társadalmi forradalom fog lezajlani, amely jelentőségében nem áll mögötte az orosz kommunizmusnak.

Pekingben még mindig remélik, hogy Japán a szükség pillanatában feladja eddigi tartózkodását és erélyesen közbelép Kína és a távol kelet érdekében.

T A R C A .

A gyászruhás nő.

Elbeszélés.

Irta: HELTAI JENŐ.

(Befejezés.)

Mire visszakerültem az órnagy sírjához, a két sírásó már nem volt ott. A gyászruhás nő egyedül állt a sír előtt. Már nem sirt, összekulcsolt kézzel, hangtalanul imádkozott. Engem észre se vett.

Nagyon elszégyeltem magamat. Éreztem, hogy hiába volt visszajönnöm. És elvörösödvé, zavartan menekültem, nagy kerülővel igyekeztem vissza a kapu felé.

4.

Új tíz perc mulva a temető kapujában találkoztam a gyászruhás nővel, aki rövidebb uton ugyanakkor ért oda. Most már hátradobta sűrű fekete fátyolát és szőke haja alatt ideges, fiatal arcocskát láttam, a melynek halványosságát fokozta a vörösre sirt szem. Némán szalutáltam és udvariasan hátraléptem, hogy elsőnek menjen ki a kapun.

Szivesen fogadta köszönésemet, sőt megszólított:

— Szép temetés volt, ugy-e hadnagy ur?

— Nagyon szép. — mondtam boldogan, hogy így beszédbe elegyedett velem.

Most már együtt mentünk a város felé, a magányos, poros országuton, amelyen egy lélek sem mutatkozott.

— Szeretem a szép temetéseket — mondta a gyászruhás nő nem titkolt meglepedéssel, sőt bizonyos élvezettel.

— Igen, igen... Ha már éi az ember, legalább szép temetése legyen. Különbén a szegény órnagy ur meg is érdemelte...

— Ismerte az órnagy urat?

— Fájdalom, nem. Tartalékos hadnagy vagyok, ebben a városban ez az első legyver-

gyakorlatom. De a bajtársaimtól hallom, hogy nagyon derék ember volt.

— Igen. Mondják...

Mondják? Ez a szó szegyet ütött a fejembe. Ráadásul a gyászruhás nő meglehetősen közönnnyel mondta ki ezt az amugy is nagyon bizonytalan szót. Egyáltalán mióta a temetőből kijöttünk, valamelyes átalakulás látszott rajta. Az arca lassan-lassan kipirosodott, a szeme fényleni kezdett. Határozott, katonás lépésekkel ment mellettem és közben sűrű, sőt bizonyos jóindulattal nézett rám.

Azt hiszem, hogy ebben a pillanatban nagyon bután nézhettem magam elé. De egyhamar nem akartam lemondani a titokról, a titokról és megint visszatértem az órnagyra:

— Az özvegy nagyon sajnálatra méltó...

A gyászruhás nő nagyon elkomorlyodott.

— Igen — mondta halkán — borzasztó, ha meghal valaki, akit szerettünk...

— Ön is nagyon szerethette az órnagy urat — vágtam ki vakmerően.

A gyászruhás nő vállat vont:

— En? Nem is ismertem szegényt.

5.

Soha életemben ennél megdöbbentőbb, le-sújtóbb feleletet!

Értelmetlenül bámultam a gyászruhás nőre. Hogy valaki gyászruhát öltön és vörösre sirtja a szeméit valakiért, akit nem ismori! Ennek csak egy oka lehet, az, hogy nagyon jól ismerte azt a valakit. És bennem egyszerre fölillant a meggyőződés:

— Ez a nő az órnagy szeretője volt!

A titok meg volt oldva. Ezért bujkált, ezért mert csak akkor közeledni a sírhoz, mikor már mindenki elment. Ezt a titkot tisztelték mindazok, akik jelenlétét nem vették tudomásul. És ezt a sebet szakítottam fel durván, amikor azt kérdeztem, hogy ismerte-e az órnagyot? Hát felelhetett erre mást is, mint azt, hogy nem ismerte?

Rémségesen elszégyeltem magam, rövid félórán belül már másodszor. Ime, én, a finom érző lélek a ragyogó nagyvárosból egy mindentől elmaradt, szomorú kis fészekbe kerülök egyszerű emberek, jelentéktelen katonák közé és mennyi gyöngédséget, tapintatosságot, előkelőséget látok itt egy kis tragédiában, amelyben minden összeütközést keztyűs kézzel simítanak el.

— Bocsánat... — dadogtam elvörösödvé (szintén másodszor e félórán belül) — nem akartam megbántani...

— Nem bántott meg — mondta a gyászruhás nő egyszerűen.

Azután másról beszéltünk.

Lassankint összeszedtem magamat s mint hogy mindenáron helyre akartam hozni, amit vétettem, pazarul csillogtattam elmésségemet. A gyászruhás nő fokozatosan derült, végül egészen jókedvű lett, ami — Isten bocsássa meg ezt az új bünömet — valamelyes kárörömmel töltött el.

— Hamar vigasztalódik! — mondtam magamban, nagy megnyugvással.

Mire beértünk a városba, már nagyon jó barátok voltunk. Egy nagy ház előtt azután elbucszott tőlem:

— Most már ne kísérjen tovább!

— Fogom még látni?

— Hogyne! Előbb, mint képzei...

Ezt már nevetve mondta.

6.

Megint csak álmélkodtam. Előbb, mint képzei?... Titokzatos nő. Titokzatos nő!

De megint neki volt igaza.

Estefelé bementem a városka egyetlen valamire való kávéházába, az Otthon-kávéházba. (Tíz év előtt minden vidéki városnak meg volt a maga Otthon-kávéháza.) És a kávéház kasszájában, most már rózsásan és fehér köténnyel ott trónolt a titokzatos nő. Nevetett.

Amiket Tisza István a klubban mondott.

Érdekes intimítások és eddig még közzé nem tett feljegyzések a nagy magyar államférfi háborus esztendeiről.

(Arad, október 6.) Rövid idő múlva ismét évfordulója lesz annak a tragikus októbervégi napnak, amikor vad forradalmárok meggyilkolták gróf Tisza Istvánt, a régi Magyarország egyik legnagyobb államférfiát.

Tiszában a dzsentri, a városi polgár, a zsidó értelmiség nem is annyira a nagy tudást és híres vasakaratot ünnepelte, hanem azt az igazi magyar kedvességet és őszinteséget, amit sosem tudtak elnyomni az államférfi nagystilű vonalai. Hogy milyen nyílt, barátságos és demokratikus volt a tragikus véget ért híres magyar miniszterelnök, azt csak azok tudják, akik minden nap érintkeztek vele.

Legotthonosabb volt a nemzeti munkapárt klubjában. Ezt a pártot ő alakította 1909-ben. A Károly-körút 3. számú palotában székelt a kormányzópárt. Ebben a klubban találkozott az akkori Magyarország elitje: Lukács László, Teleszky János, Berzeviczy Albert, Hegedüs Loránt, néhai Lánczy Leó, Herczeg Ferenc. Mindegyik egymagában is hatalmaság és mégis mind alávetette magát az ő akaratának. Ez volt az ő szűkebb politikai családja. Itt érezte igazán jól magát.

Az új király és a telefon.

Mikor I. Ferenc József meghalt, a magyar urak egy nagy rejtéllyel álltak szemben: milyen ember az új uralkodó? Tisza akkor miniszterelnök volt. Bécsből hazajövet, első útja a klubba vezetett. Intimusi körülfogták s kérdésekkel ostromolták: mi lesz, hogy lesz? Tisza, örök pápaszemén keresztül mosolyogva felelt:

— Semmi okotok nincs rá, hogy nyugtalanok legyetek! Nagyon szimpátikus fiatal ember a király. A legtalálhatóbban úgy jellemezhetném, hogy olyan, mint egy snájdig osztrák hadnagy.

— Na és nem fog valami felfordulást csinálni?

— De igen, — mondta Tisza hirtelen elkomorult arccal. Egy pillanatig kiélvezte a megdöbbenést, ami az arcokra ült, aztán gyorsan folytatta: Személyesen beszél telefonon! Általános megkönnyebbülés. És csak-

— Mi van magával? — kérdeztem bizalmasan.

— Miért?

— Vallja be nekem... becsületszavamra, nem árulom el senkinek... mit kerestett maga a temetőben?

— Semmit!

— Ne tréfáljon! Az ember nem öltözik gyászba, nem zokog úgy, ahogy maga zokogott... ha nincs rá oka. Különben is hallottam... a fiúk mondták...

— Mit mondtak?

— Azt, hogy maga meg az őrnagy... Nevetett és fejét rázta:

— Azt nem hallotta senkitől. Hiszen mondta magának, hogy nem is ismertem szegényt.

Nem tudtam, higgyek-e neki? De most komolyan beszélt. Csalódva, leforrázva mondtam:

— Akkor nem értem.

A titokzatos nő rámnézett. Mintha azon tűnődött volna, hogy megmondja-e az igazat? Nagyon becsületes arcot vágtam és ez ugriat-szik javamra szüntette meg a habozást:

— Megmondom. Ez nekem passzióm. Ha itt egy jobb fajta ember meghal, akkor én beheringatom magam abba a szomorúságba, hogy az én uram halt meg, fölveszem a gyászruhám, kimegyek a temetőbe és agyonslrom magamat... és utána boldog vagyok.

— De hiszen ez... ez...

Nem is tudtam, mit mondjak, minek nevezem ezt a sötét játékot. De a titokzatos nő vállat vont:

— Mit csináljak? Az ilyen kis városban rettenetesen unalmas az élet. Valamivel csak kell szórakozni... és egy szép temetés... nincs annál gyönyörűbb!

És megnyalta a száját, mint a gyermek a habos sütemény után.

ugyan, alig egy negyedóra múlva lélekszakadva jött a klub titkára.

— Kegyelmes uram, — mondta Tiszának — őfelsége kéri a telefonhoz.

Hosszu léptekkel sietett Tisza a telefonfülkébe, amelyet tisztességtudóan legalább tíz méteres körzetben kerültek el a klub tagjai.

Szemben a saját sorsával.

Mikor a Stürgkh gróf ellen elkövetett halálos merénylet hírére a klubban meghallotta, szótlan megdöbbenéssel, mintegy a parkettához odaszögeve, megállt és hosszan maga elé nézett.

Mintha megérezte volna saját tragédiáját. Csak nagysokára szólalt meg halkán:

— Nagyon derék ember volt.

— Hány éves lehetett? — kérdezték.

— Ugy tudom, nincs köztünk nagy korkülönbség.

S mikor ezt mondta, megint mereven maga elé nézett...

De voltak persze derűs epizódok is Tisza körül. Mikor a hadiszerecsen napról-napra változott és a felizgatott közvélemény pozitív hírekre vadászott, csak a klubban lehetett valamennyire megközelítő helyzetképet kapni.

Igen ám, de a képviselők — még a „nagymogulok” sem — mertek egyenes kérdéssel Tiszához fordulni. Rendszerint a kedélyes Kállay Tamást, vagy a snájdig Farkas Pált (azóta elhunyt jeles író és publicista) küldték „tüzvonalba”. Ha Tisza meglátta Kállayt, vagy Farkast, már messziről nevetett:

— Az arcotokon látom, hogy megint kérdezni akartok valamit. Na hát, itt vagyok: kérdezzetek! Vegyétek tudomásul; abból még sohasem támadt baj, ha ti kérdeztetek. Baj csak akkor lehetne, ha — ti felelnétek.

Harsogó kacaj fogadta ezt a szellemességet. Farkas Pál fülig elpirult (különbben is hajlamos volt pirulásra), de azért bátran vetette fel a legkényesebb kérdéseket.

A miniszterelnök és a zsidó tanító.

Gyakran megtörtént, sőt nehéz időkben

Öngyilkos lett, mert elvesztette a bajonettjét.

Megoldódott a magyar határon talált katonaholttest rejtélye. Lerázta a fáról az őszi vihar, mint a falevelet...

(Arad, október 6.) A tornei határon, tegnapelőtt hajnalban egy grancsár holttestére akadtak. Anint jelentette az Aradi Közlöny, a katonai hatóságok előtt gyanusnak látszott a grancsár rejtélyes halála, akinek nyakán fojtogatás nyomait fedezte fel az első vizsgálat. A halálesetről jelentést tettek az aradi ügyészségnek, ahonnan tegnap délután Savoi Virgil királyi ügyész, U n l e s c u grancsárőrnagy és dr. L u s z t Ferenc tiszti orvos automobilon mentek ki a helyszínre a boncolás megejtése végett és a vizsgálat lefolytatására. A nyomozás egy szerencsétlen sorsú fiatalembernek megrendítő tragédiájára vezetett világosságot.

Elsősorban megállapították, hogy az állítólag meggyilkolt katonát G a c a u Péternek hívják, akinek holttestét október ötödikén találták meg a magyar határon, a kisvarjasi erdőben. A már feloszlásnak indult holttest egy fa alatt feküdt és a felületes vizsgálat úgy vélte, hogy Gacaut megfojtották, mert nyakán fojtogatás nyomait fedezték fel. A kihallgatott tanúk vallomásaiból kiderült, hogy Gacau Péter szeptember huszonötödikén tünt el ezredétől és akkor be is vezették a nyomozást kezrekerítésére. Gacau Péter azonban nem a katonaság elől szökött meg, hanem az élet elől. Mint bajtársai mondják, a fiatalember szeptember huszonnegyedikén elvesztette bajonettjét. Egész nap kutatott az eltűnt fegyver után, de nem sikerült megtalálnia. E miatt na-

csaknem minden este, hogy a klubban rögtönzött miniszterkonferenciát tartott Tisza. Nem vonult el a kormánya tagjaival, hanem állva, hol az egyik, hol a másik teremben tanácskozott velük. Egyszer a nagy előcsarnokban konferenciázott. Nyílik az ajtó és egy hajlott-hátú, ősz ember lép be, hosszú redingotban, fehér keztyűben. Zavartan megállt az ajtó előtt. Tisza pillantása odatévedt és otthagynva minisztereit, az öreg urhoz sietett. Melegen megrázta mind a két kezét és átölelte. Mindenki kíváncsian nézte a jelenetet és találgatni kezdtek, ki lehet ez a kopottas külsejű ember? A miniszterek csak álltak, nézték, Tisza több, mint negyedórát beszélt a vendéggel, pamlagra ültetve. Végül előkerült a titkár.

— Ki ez az öreg? — kérdezték.

— Egy nyugalmazott zsidó tanító Bihar-megyéből.

Országos gondjai közt egy „földi”-jével parolázott a nagy államférfi. Visszatérve minisztereihez, mosolyogva szólt:

— Bocsássatok meg... Ezzel a kedves, derék emberrel olyan jól esett az ifjúkori emlékeimtet feleleveníteni.

És voltak, akik azt mondták, hogy „Tiszának nincs szíve!” Végül még egyet, a mai diktatúrás divat idején bizonyára a legjellemzőbbet:

Ha nekem akkora hatalmam lenne...

1916-ban egyre élesebbé vált az ellenzék hangja Tiszával szemben. A tulnyomó többségükben ellenzéki lapok rohamozni kezdtek és nem kimélték Tisza makulatlan jellemét sem. Egyikben a miniszterelnöki sajtóiroda akkori főnöke, Barát Armin osztálytanácsos, a szokásos referátum során, ezt mondta:

— Kegyelmes uram, az ilyen hazug invektívákat mégsem kellene tünni!

Tisza felszegte a fejét, egy pillanatig elgondolkodott, aztán keserűs nevetéssel mondta:

— Hja, kedves barátom, ha nekem akkora hatalmam lennel... Csak irjanak, amit akarnak!

És mikor Tisza ilyen kristályos szavakban formálta meg a sajtószabadság legszélesebb értelmezését, — ne feledjük el, — hadijog volt mindenütt, Magyarországon is. Tehát cenzura volt és minden kivételes hatalmat, az egész állami és társadalmi apparátust Tisza keze mozgatta. A régi Magyarország leg-tisztább keze.

gvon el volt keseredve és kijelentette barátainak, hogy bajonet nélkül nem lép felelőssel elé.

Másnap reggelre üres volt az ágya Gacau Péternek. Megindult a nyomozás felkutatására, azonban eredménytelenül. A fiatal katonára pedig átment a határon, behúzódott a kisvarjasi erdő sűrűjébe, ahol ritkán fordul meg ember és felakasztotta magát egy fára. Közben napok teltek el és hatalmas viharok száguldottak keresztül a kisvarjasi erdőn. A vihar elszakította a kötelet és a halott katonát lezuhant a hervadt levelekre. Így találták meg holttestét tegnapelőtt reggel. Azonnal jelentést tettek a grancsár-parancsnokságnak, ahol elsínté azt hitték, hogy a szerencsétlen fiatalember gyilkosság áldozata lett. Dr. Luszt Ferenc felboncolta a holttestet és megállapította, hogy a halál nyolc-tíz nappal ezelőtt állhatott be és annak közvetlen oka, amint a nyakon látható véraláfutások jelzik, kötéllel okozott fojtogatás. A boncolás adataiból valószínűnek látták, hogy a katonára öngyilkos lett, de a teljes világosság felderítése céljából a bizottság kiment a helyszínre, ahol a hullát megtalálták. A feltevés nem csalt, mert egy hatalmas tölgyfa egyik ágáról lecsúszott a kötél, amely a szerencsétlen Gacau Péter halálát okozta. Miután kétségtelenül megállapították, hogy büntény nem forog fenn, az ügyész megadta a temetési engedélyt.

Az élet olyan mint az álom...

Nem lehet szabadulni ettől a esodaszép meiódiától! Kottája 36.— lej, mindentől kapható. 4715

Hogyan folyt le az aradi vértanúk kivégzése?

Ismeretlen részletek az aradi tizenhárom vértanú haláláról. Egy magyar szemtanú emlékirata.

A budapesti Magyar Hírlap mai számából közöljük ezt a historial értékű visszaemlékezést, amely most került nyilvánosságra egy levél formájában.

A levél a Makray-család érdemes öreg udvarmesterének, Tarcsafalvi Sylvester Lajosnak szemtanúi emlékezéseit tartalmazza az aradi kivégzésekről. Az öreg ur 1849-ben mint tényleges osztrák szolgálatban álló élelmezési őrmester volt az aradi várba beosztva.

Az őrmester rendkívül sok jót tett a foglyokkal. Közülük gróf Teleki Sándor és Makray László fölkérték az őrmestert, hogy ejtse módját: nézze végig a kivégzést és tartsa emlékezetében, hogy idővel esetleg nyilvánosságra hozhassa a látottakat. Az őrmester csatlakozott az ugynevezett „kivégzési négyszög” (Executions-Carré) katonáihoz és így végignézhette a két részletben végrehajtott borzalmat.

Schweidel, Kiss, Dessewffy, Lázár.

Haynau, — mint „császári személyes” — ahogy őt az öreg őrmester nevezi, — vagyis, mint teljes meghatalmazott, október ötödikén írta alá a tizenhárom halálos ítéletet. A várban a kivégzéseket titokban tartották, illetve azt a hírt terjesztették, hogy a halálraítélteket három napig fogják siralomházban tartani. Ezzel az izguló közfigyelmet akarták elterelni a dologról.

Oktober hatodikán reggel félhatkor a foglyok őrizetére rendelt egyik sánc alatti téglapadlós, bombamentes (casa matta) a sáncudvarra s onnan az egyik Capponiére („párna”, egy francia rendszerű sáncforma neve) elé vezették Schweidel, Kiss, Dessewffy és Lázár tábornokokat. Négyen elől mentek, mögöttük és körülöttük néhány lépésre zárt négyszögben egy század gyalogság lépdelt. Polgári ruhában voltak, lánc nélkül. A szokásos kivégzési bizottság (Hinrichtungs-Commission) nem volt jelen. A vértanúk egymás között beszélgettek. Tichy cseh őrnagy lóháton, a foglárőrmester (Profoss) gyalog követte őket. A Capponiére-hez érkezve, a négy tábornokot öt-hat lépésnyire a téglával falazott sánc elé állították.

Minden tábornok elé három-három gyalogos állott fel, tőlük két lépésnyire. (Sylvester Schweidel közelében állott.) A Profoss ősi szokás, illetve előírás szerint, kezében vékony fekete pálcát tartva előírásosan, háromszor kérte a „Pardon”-t, külön-külön, mind a négy tábornok fejére. Hangja vontatottan és éneklő módon hangzott, mindegyik kérés magasabban, mint az előbbi: „Ich bitte um Pardon! Ich bitte um Pardon! Ich bitte um Pardon!” A kérést először Wochler ezredeshez, majd Tichy őrnagyhoz intézte. A válasz négyszer egymásután szüntelenül hangzott: „Bei Gott ist Pardon!” („Istennél a kegyelem!”) Az utolsónál egy hadnagy vezényszava hangzott: „Richt Euch!” Mire Tichy tüzet vezetett. Schweidel nem engedte, hogy a Profoss szeméit bekösse. A törzsőrmester kétszer megkísérelte ezt, de a tábornok mindkétszer lerántotta a nyakáig a piszkos, sárgás-barna, kockás parasztszembkendőt, úgy látszott, hogy undorodik tőle. Schweidel egy hosszú percre egyenesen állott — mind a három katona a szíve tájára lőtt, — azután rogyott csak őzsze. Vére hangos buggyanással ömlött, mint a a nagymértékű aortaronsólásoknál a világháborúban is tapasztalható volt.

Kiss Ernő alacsonytermetű ember volt. Mint dús gazdag földbirtokos, itt is elegáns volt, zsebéből vadonatúj selyemkendőt vett ki s azzal sajátmaga kötötte be szeméit, azután kabátját levetve, jobb térdére ereszkedett, mintegy imádkozva várta be a halált. Fején kifogástalan paróka volt. A golyók szíve táján találták, azonban nem halálosan. Zihálva, kinlódva talpraállott, tántorogva nyújtva karjait az ég felé, halódó paroxizmusában két olyan mozdulatot véve, mintha valamit felülről lefelé rángatna. Egy altszáz hozzáug-

rott és közvetlen-közlelől föbelőtte. A tábornok hanyattesett, mivel a lövés légnomása is ellökthette, jobb lábát térdben maga alá törve. (A többi három tábornok arca zuhant.) A közeli lövéstől parókája meggyulladt és lángolva repült a fal fövébe.

Lázár György csak ennyit mondott: „En Istenem, szegény nőm...”

Pölsenberg, Török, Knézich, Lahner, Leinengen, Nagy Sándor, Aulich, Damjanich, Vécsey.

A többi kilenc tábornokot a vár főkapuján vezették ki, kettős fedezet mellett. Nyolcan gyalogmentek, a törött lábú Damjanichot szekéren vitték leghátul. A piszkos szeméthordó szekér derekán

Zsarolás — magasabb célok érdekében.

Magyar előkelőségek rejtélyes fenyegető leveleket kapnak egy titokzatos szövetségtől.

Budapestről jelentik: Néhány nap óta közéleti előkelőségek sajtóságos tartalmu, stílusú és ortografiájú leveleket kapnak, amelyeknek irói 3000 font sterlinget követelnek tőlük. Az összeget a rejtélyes levelek irói, amint jelzik, nem egyéni céljaikra akarják felhasználni, ha-

avatag deszka volt föléül átvetve, két keshedt ló húzta azt. A deszkán a tábornoktól jobbra dúg aranyornátusu rác pópa ült. A menet a kapun túl balra kanyarodott a Fleischhackerweise (Mészárosrét) lejtőjére. Az akasztófa a vártól háromszáz lépésre, szemközt Kísszentmiklóssal voltak sorban felállítva.

Elsőnek Pölsenberget szólították, a sorrend ezután ez volt: Török, Knézich, Lahner, Leinengen, Nagy-Sándor József, Aulich, Damjanich, Vécsey.

Nagy-Sándor József Aulichnal, Damjanichcsal és Vécseyvel kezét fogott és németül így szólott a hóhérhoz:

— Sie, ich bin stark und habe einen sehr starken Hals, seien Sie von der Güte und endigen Sie mit aller Kraft, dass Sie mich nicht maltrahieren! (Hallja maga, én erős vagyok és nagyon kemény a nyakam, legyen magában emberség és végezzen velem minden erejéből, hogy ne kinozzon meg engem!)

nem egy szövetség magasabb céljait akarják megvalósítani. Ezerfontos részletfizetést is elfogadnak. A fizetések megtagadása esetén halállal fenyegették meg a címzetteket. A vésteljes levélírók felkutatására széleskörű nyomozás indult meg.

Hogyan lett Nagy Endre conferencier.

A kitűnő író elmondja első szereplésének mulatságos történetét.

Budapestben a Zeneakadémia nagytermében meleg ünneplésben részesítették tegnap Nagy Endrét, a kiváló író és konferencier-t, a ki most érkezett el művészi pályafutásának teljéhez. A jubiláris szép estén írók és művészek léptek föl, majd a közönség lelkes tapsai között Nagy Endre lépett a színpadra és elmondta, hogyan lett ő konferencier. Így beszélt el első föllépésének történetét:

Egy kabarében lépett fel egy alkalommal, anélkül, hogy feladata a conferencier szerepe lett volna. Ez a kabaré ismert magyar írókat léptetett fel, hogy ők egy-egy már nyomtatásban megjelent novellájukat olvassák fel. Husz koronát fizettek minden alkalommal, ami nagyon tekintélyes összeg volt. A fiatal Nagy Endre, mint minden fiatal író, anyagi bajokkal küzdött és így a nyilvános szereplés díszségén kívül a husz koronáért is örömmel vállalta a fellépést. A függöny szétment, Nagy Endre érthető zavarral állott a közönség előtt.

— Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim! Egy novellámat fogom önöknek felolvasni. A címe: Őszi délután. Ugy hiszem, sikerült benne az őszi délután minden unalmát megérzéskíteni. Körülbelül háromnegyed óra hosszat fog tartani.

Ezzel benyult a zsebébe, hogy elővegye a novellát s a kis asztalhoz telepedjék. A közönségnek nem igen voltak inyére ezek a háromnegyed órás intermezzók. A türelmetlenség annál nagyobb lett, mert Nagy Endre a zsebében, ahová emlékezete szerint a novellát tette, szokatlan hosszú ideig keresgélt. Idegesen nyult a frakkja másik zsebébe. Itt sem találta. Megint az első zsebet kutatta át és ismét a másodikat. Aztán a nadrágzsebre került a sor. Még a mellényzsebben is kereste. A verejték csöpögött a homlokáról, a helyzet kínos volt. Mit tehetet tegyebe, ismét a színpad eljére lépett és bejelentette:

— Hölgyeim és uraim be kell vallanom, hogy a novellát otthon felejtettem.

Fergeteges tapsot kapott erre a bejelentésére. Az emberek, mint Nagy Endre elmondotta, örültek, hogy nem untatják őket novellával és amellet a helyzet is nagyon mulatsá-

gos volt. Közbeszólások hangzóttak el, amelyekre a színpadról válaszolt és a hangulat nagyon derűs volt.

Másnap már akarattal ismételte meg a jelenetet, ugyanolyan hatással. Szerződtek. Nemsokára elterjedt Budapesten, hogy van egy színház, ahol — a közönség nagyon mulatságos dolgokat kiabál közbe. Így kezdődött el Nagy Endre karrierje, amely nem szűnő népszerűségének közepette a kabaré fejlődésével együtt a legmagasabb csúcsokon jár.

A kormánylap kifogásolja a kisebbségi sajtó magatartását.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának távirata.) A Vitorul mai számában cikket közöl „A kisebbségi sajtó túllép minden határon” címmel. A cikk foglalkozik a Brassói Lapok, az Ellenzék, valamint több szász lap, köztük a Bistrizer Zeitung egyes támadásaival, amelyek a kormánylap szerint rágalmakat tartalmaznak. A lap hozzászól, hogy mindezt csak azért jegyzi meg, mert szükségesnek látja elhárítani a román és a kisebbségi lakosság közötti jóviszonyokat ártó körülményeket és momentumokat. A magyar sajtó, sőt a szász lapok is helytelenül értelmezik ezt a toleranciát és minden lehető elkövetnek, hogy az atmoszférát kedvezőtelenebbé és súlyosabbá tegyék.

Angol triko kelmek
KELL és KRAUSZ-nál Arad.

Mese a kémkedésről.

Agentprovokatórrok találták ki a nagy orosz kémkedési ügyet. — A pásztor és a farkasok.

Bucurestiből jelentik: A bucaresti-i lapok néhány nappal ezelőtt nagyarányú kémkedési ügyről adtak hírt, amelyben több magasrangú katonatiszt is kompromittálva volt. A katonai hatóságok szigorú vizsgálatot indítottak az ügyben és megállapították, hogy az egész kémkedés kitalált mese, amelyct néhány agentprovokatór talált ki, úgy látszik azért, hogy érdemeket szerezzenek.

A Dimineata ezzel kapcsolatban éles támadást intéz Voinescu Romulus szigorú vezérigazgató ellen, hogy épen a latin kongresszus idején készült ilyen koholt vád. A lap emlékezteti Voinescut arra a régi mesére, amelyben a pásztor folyton azt kiabálta, hogy jönnek a farkasok, de amikor a farkasok tényleg megjelentek, senki sem sietett segítségére.

MEGNYILT!
szőlő RENDY és NAGY
urizsahó üzlete Arad, Bohus-pal. (Apollo mozi mellett)
!! Allandó angol szövet raktár, szolid árak, !!
modern szabás, elsőrendű munka!

Feleséggyilkos az aradi ügyészség folyosóján.

Egy óra hosszáig tartó ácsorgás után, csak nagynehezen került a főügyész elé egy gyilkos, aki önként jelentkezett. — Féltekenységből egyetlen ökölcsapással agyonütötte a feleségét.

(Arad, október 6.) Ma délelőtt egy paraszti formájú keszeg emberke állt meg a törvényszéki palota előtt. Jól megnézte az épületet, a sarki hirdetőoszlop színes plakátjaira is rávillant a tekintete, megnézte a toronyórát a luteránus templomon s miután motyogva harmadszor is kisilabizálta a palota bejárata fölött levő ovális bádogra festett cimere feliratát, rántott egyet a háziszóttos gubáján és befordult a főkapun. Aztán vagy egy óra hosszát ténfergett jobbra-balra a folyosókon, míg egy újabb tábla nem hívta fel a figyelmét arra, hogy alighanem ez az a hely, ahová indult. És ez a hely: az ügyészség volt. Véletlenül nyitva volt az ügyészségi folyosónak a fogházudvarra nyíló egyik ablaka s ez a körülmény újabb megfontolásra készítette az atyájt, aki kihajolt az ablakon és nagyon kíváncsian nézte a négyszögletű, őszi hervadásos udvart, amelynek a közepén az alba-iuliai vaszkorona nagyított hü mását építették meg a bibelődő rabok. Az udvarra néző rácsos ablakok mögül itt-ott másoktól viritott s mintha ez adta volna meg a végső elhatározást, mert a keszeg emberke most már elszántan kopogtatott az első ajtón. Az ügyészségi iktató volt és Buda bácsi megkérdezte, hogy mi járatban van.

A domnu „fiigyészt“ keresi.

— A főnök urat keresem. — válaszolt alázatosan a jövevény és nagyon sírós volt a hangja.

— Két ajtóval odébb, szembe, a forduló-nál. — hangzott a magyarázat.

A keszeg emberke megköszönte a felvilágosítást és kifordult a folyosóra. De elvettette az ajtót és Bradean titkárhoz kopogtatott be, ahonnan a főügyészi szoba ajtónálló rendőréhez került. De mert itt is a „főnök“ urat kereste, hát nem igazithatták utba, egyszerűen azért, mert az ügyészségen senkinek sem titulusa a „Domnu sef“. Ezért a szomorú emberke tovább ténfergett a homályos folyosón, míg végre megszánta az ajtónálló rendőr és faggatni kezdte:

— Hát mi dolgod volna a főnökkel?

— Csak beszélni szeretnék vele... Mondanék valamit.

— Nem a főügyészt keresed?

A jövevény nyilván még nem hallotta ezt a hivatali jelzöt, hát azt felelte rá, hogy nem. Ő a főnököt keresi és ha nem találja meg, akkor igazán nem tudja, hogy mit csináljon. Egy fogházor is arra vetődött, ő is kérdezte, de ő sem okosodott ki a keszeg emberke kíváncságán. De mert megyebeli születésű s a szomorú ember szeméből furcsa iszonyatot olvasott ki, hát így tette fel másodszer a kérdést:

— Akkor a domnu „fiigyészt“ talán?

— Azt! — felelte hirtelen a jövevény. Azt keresem, áldjon meg az Isten, már reggel óta.

— Miért?

— Beszélmem kell vele. Mondani kell valamit. De csak neki mondhatom meg.

— Csak úgy fogad, ha megmondod előbb, mit akarsz.

Az ember nagyon megijedt erre, de mert közben már belükerült Niculescu főügyész előszobájába és már úgy sem volt mit tenni, nagyon félénken, nagyon halkán szólott:

— Hát... megöltem a feleségemet... És két perc múlva Mandru ügyész előtt a következőket vallotta reszketve, nagyon sírósra görbülő hangon:

Zárjanak be... megöltem a Marijucát.

— Ardelean Salco luon vagyok Buteniből és tegnapelőtt agyonütöttem a feleségemet, a Marijucát. Nem akartam, áldjon meg az Isten uram, csak ráütöttem, de ő meghalt tőle és biztosan a Dumnezeu verte meg, mert megcsalt engem. Kedden egész nap együtt voltunk munkában és este betértünk egy kocsmába. En is ittam, az asszony is. Az asszony keveset, én sokat. Berugtam, és vacsora sem kellett,

ugy feküdtem le. Az asszony is. Éjjel felébredtem és észreveszem, hogy a Marijuca nincs az ágyban. Már régen gyanus volt az asszony, ezért leszálltam az ágyról és óvatosan kiléptem az udvarra. Ott állt a Marijuca a fal mellett és egy férfivel beszélgetett. De mert nagyot szusszantottam, az idegen férfi sietve átugrott a kerítésen és elmenekült. Ekkor megragadtam az asszonyt, beráncigáltam a szobába és követeltem, hogy mondja meg a nevét annak, akiért szégyent hozott a fejemre. Marijuca nem akarta megmondani a szeretője nevét s erre én az öklömmel fejére ütöttem. Mintha kiszállt volna belőle a lélek, úgy elterült a földön. Nagyon el voltam keseredve, de mert mégis szerettem az asszonyt, beemeltem az ágyba és pálinkát adtam neki. Nem ivott, csak nyögött és siránkozott reggelig. Reggel aztán fel akart kelni, de visszaesett és felakadt a két szeme. Nagyon megijedtem és segít-

Éhes emberek ódöngtek ma Arad uccáin.

Evidén sokkal többen böjtölték végig a hosszunapot, mint tavaly. — Színházi premier, amelyből főpróba lett. — Csak a zsidók járnak színházba, kávéházba?

(Arad, október 6.) Leeresztett rolók, ünneplőbe öltözött férfiak, elegáns, csinos nők a déli korzón a hűvös őszben, ezek voltak a külsőségei a zsidók mai hosszunapjának, ami feltehetően bárki sétálónak, vagy dolga után futónak. Meg a nagy tömeg a templomban. Több, mint tavaly, tavalyelőtt. És látszott az is, hogy sokkal többen vannak azok is, akik tényleg böjtöltek ma mint máskor. A megfélemlített Ember közelebb húzódott az Istenhez és jól esően burkolózik bele az újra megtalált hit köpenyegébe. Hideg van, nagyon hideg van már odakint az életben...

Persze van valami kedélyes, mosolygós is az egészben. Mint mindenben, ami emberi tett. A böjtölők nagy hada déltájt csoportokban sétált együtt. Istenem: mennyi éhes ember, sápadtabb arc és hogy beszélnek, tréfálkoznak, hogy muljék az idő. Azt mondják, ezek a legnehezebb órák: úgy kettő felé. Néhány ravaszul elégedetten csillogó szempárt is lehet látni a csoportokban. Ezek biztos ettek titokban valahol.

Köszönök egy nagyobb sétaebédelő társaságnak kosztolás felé siettemben.

Botrány egy berlini cirkuszban.

Egy visszautasított szerelmes tüntetést rendezett a cirkuszprimadonna ellen.

Berlinből jelentik: Az itteni Busch-cirkuszban egy nagy illatrevü bemutatása alkalmával, amelynek Busch Paula volt a szerzője és főszereplője, a publikum egy része füttökkel és közbeküldésekkel zavarta meg az előadást. Ez aztán minden előadáson megismétlődött, sőt tegnap oly nagy lett a botrány, hogy Busch Paula elhatározta: nem lép fel egy ideig és ma már egy másik színésznő játszotta el az ő szerepét. A zavaró jeleneteket, hír szerint egy ismert nevű, előkelő berlini úr rendeztette, akire Busch Paula két revüben való szereplése révén igen mély hatást gyakorolt. A romantikus hadamu berlini állandó szerelmi ajánlatokkal illeltette a cirkuszprimadonnát, aki azonban nem hallgatta meg. Erre aztán az illető ur azt hitte, hogy joga van magát megbosszulni a művésznőn és így keletkeztek a Busch-cirkuszbéli botrányok.

Pénzt takarít meg, ha női és leányka telikabát

és ruha szükségletét nálam szerzi be, mert a legjobbat kapja olcsó áron

MENCZER női confectio áruháza Aradon.

Bul. Reg. Ferdinand 49. (a v. Széchenyi malom mellett.)

Részletfizetési kedvezmény

ségért akartam szaladni, de aztán azt gondoltam, hogy az Isten akarta így. Hát rázártam a lakást és a hegyek közé mentem. Éjszaka visszatértem a községbe és ekkor hallottam, hogy beszéltek, hogy meggyilkoltam a feleségemet. Rettegtem attól, hogy csendőrök kerülök, ezért az állomásra siettem és a nali vonattal bejöttem Aradra. Kérem zárni a lakást, de az Isten majd megsegít, mert én nem öltem meg, csak egyet ütöttem az öklömmel a halántékára, biztosan a szégyentől halt meg...

Vallomása végén már rázta a zokogás a keszeg kis embert, mint egy gyereket. Mandru ügyésznek kellett bátorítani, hogy ne sírjon majd megvizsgálják az ügyet s ha már megtörtént a szerencsétlenség, úgy sem lehet segíteni rajta. De szegény szerencsétlen feleség gyilkos Ardelean Salco luon nem tudott megnyugodni és rogyadozva ment az őt után a főházba. Holnap reggel pedig kimennek a törvényszéki urak Butenibe, felnyitják a bezárt lakást, felboncolják a szerencsétlen, hűtlen Marijucát, akinek talán megtalálják a szívében a titok kulcsát. Biztosan így gondolja ezt rab Ardelean luon is, aki őt, mert féltekeny volt és sajnál, mert szeretett. (p. a.)

— Könnyü magának — irigykedik felém egy pohos pénzügyi szakteknitely — magamost ebédelni megy — és megnyalta a szászélét.

— Végre egy nap — feleltem — amikor maga irigyl engem! A többi 364-en ugyanis én irigylem magát.

Nevetve nézett fel a városháza tornyára és elégedetten állapította meg, hogy ebből az egy naptól is már csak pár óra van hátra.

Tegnap este szenzációs premier a színházban. A világhírű Neumann-dráma. Forgó színpad. Oroszország. És üres széksorok. Akik voltak, azok közül is a legtöbb izé, hogy úgy mondjam... nahát igen: — az volt. Ultraneologok, vagy felekezetenküliek de azok. Meg is jegyezte valaki, hogy az igazi premier csak péntek este lesz. Ez csak főpróba. Van benne valami.

A kávések?... Sápadtabbak voltak tegnap este a sápadtagnál. Alig volt valaki a lokálban. Nekik aztán igazán „hosszu“ volt a nap. Ami pedig a lózungot illeti... arról jobb nem beszélni.

Fóthy Ernő.

ÖLTÖNY, felöltő, télikabát, bőrkabátok, iskolai egyenruhák

FÉRFI ÉS FIURUHÁK

vásárlása előtt tekintsük meg a

SZÁNTÓ ÉS KOMLOS-óég

kirakatait és dusan felszerelt

raktárát

ARAD, SZÍNHÁZ-ÉPÜLET. 5212

*****

Megkerültek

a német oceanrepülők.

Lissabonban kénytelenek voltak leszállni.

Londonból jelentik: Az a Junkers-gép, amely Lissabonon át, az Azori szigeteket érintve akarta átrepülni az Ocean, hír szerint a tengerbe zuhant. A gép keresésére hadihajót küldtek ki, amelyhez sok parti gőzös is csatlakozott, de azok eddig semmi nyomra sem akadtak. Tekintettel arra, hogy az Ocean igen viharos, katasztrófától tartanak. Ezen a gépen Starke Rolf, Loose Frigyes német pilóták voltak, egy montőr és Dillens Lil: nécsi színésznő.

A késő éjjeli órákban érkezett dessaui távirat arról számol be, hogy Loose pilótától távirat érkezett, amely azt jelzi, hogy a gép miatt kénytelenek voltak leszállani. Mindenki teljes épségben van és remélik, hogy hamarosan elérik Lissabont.

Lapzártakor táviratozzák Lissabonból, hogy a D 1233. (Looseék gépe) ott délben simán leszállott.

H I R E K.

Október 6.

... A kegyelet örökmécsé mögött előki-
tanak a fájó árnyak s a Végtelen Idő ten-
nye alól felzokog a feketekeretes emlék:
1849. október 6... Az aradi vár s hajóktól
terhes sáncjai felett halálra virrad. Peregnak a
dombok, a fehércabátos császári zsoldosok kö-
nyörtelen négyzöge halálos öleléssel zárja
körül a vesztőhelyet. Nincs menekvés, nincs
irgalom. Nincs pardon a március 15-iki elhatá-
rozás, a budai, isaszegi, komáromi győzelem
miatt. A 12 pontért 13 emberrel tizessen a
szabadságra vágyott, négyezer évet vészelt
magyarság. Tizenhárom hős tábornok köny-
nyes szeme néz el Világos felett, amerről ká-
nyogó varjak röppennek a gyászbaborult ország
felé. És a „Megaduk!” hónapokon át meny-
dörgő szabadság-himnusz, most sunyi tegy-
verzejába, részeg hóhércakajba döbben és a
keltelti sas oroszlanok szívébe vágja karmait.
Nem Világoson halt meg, az aradi vársáncok-
ban dönték le az igazságot a bécsi burg bróvól,
akiknek deresen évszázadokon át vonaglott
magyar és erdélyi román. Október 6. nem irre-
anta ünnep, ha megkoszoruzzuk szívünkben a
zabadság apostolainak emlékét, csak az örök
gyetemes emberi Vágy srhanijára szórjuk a
virágot. Mert ez a héroszok sorsa; elbukni és
megkoszoruztatni az újkortól. — Az aradi
minorita-templomban a mártírhalált halt tá-
bornokok emlékének ma alapítványt esendes
misével üdöztak.

— Póthitel a miniszteriumoknak. Bucuresti-
ből jelentik: A hivatalos lap mai száma rende-
letet közöl, amely az egyes miniszterium között
szétosztandó rendkívüli és póthitelek céljára 250
millió 200 ezer lejt folyósít.

— Oromulu lesz Románia berlini követe. Bu-
curestiből jelentik: Az Adeverul kompetens hely-
ről nyert értesülése szerint a román-német tár-
gyalások stádiuma a következő: megfelel a való-
ságnak az a hír, hogy a német kormány elhatá-
rozta egy megbízottjának kiküldését Bucurestibe.
Ez a delegátus azonban csupán a tárgyalások
alapszabályainak előkészítését fogja végezni, míg az
első viták és tárgyalások a két kormány között
közvetlenül fognak lefolyni illetékes képviselők
útján. Ezzel kapcsolatban valószínű, hogy Oro-
mulut a Banca Nationala volt kormányzóját fog-
ják Románia berlini követévé kinevezni.

— A városi árvizsgáló bizottság ülése.
Holnap, pénteken délután 12 órakor tartja meg
a városi árvizsgáló bizottság rendes havi ülés-
ét, amelyen dr. Marcovici Vince lt. polgár-
mester fog elnökölni.

— Rendelkezési állományba helyezték
Cluj rendőrprefektusát. Clujról (Kolozsvárról)
jelentik: Az egész város közönségét váratlan-
ul érte, az a belügyminisztériumi távirat,
amely ma délelőtt érkezett a rendőrprefektu-
rára és amely Creclan Aurel rendőrprefektust,
aki Gritta Ovidiu távozása óta áll a kolozs-
vári rendőrség élén, rendelkezési állományba
helyezi és utódjává Stasescu Alexandru csend-
őrnagyot nevezi ki. Creclan Aurel közel két
évig vezette a rendőrprefekturát a város ro-
mán és magyar lakosságának teljes megelége-
désére, épen ezért mozgalom indult meg ve-
zető körökben, hogy a belügyminisztériumot a
rendelkezés megváltoztatására bírják.

— Tatarescu miniszter látogatása a mőcok-
nál. Clujról jelentik: Tatarescu belügyi államtitkár
ma délelőtt 11 órakor Hodor Victor közigazga-
tási vezérfelügyelő, volt clujai prefektus társasá-
gában ide érkezett. A miniszter Clujon az erdélyi
megyék prefektusaival közigazgatási ankétot tart,
majd holnap kiutazik a mőcvidékre, hogy szemé-
lyesen vizsgálja meg a nyomorgó lakosság pana-
szait.

Verekedés a belgrádi skupstinában.

Pofozkodtak a képviselők az elnök szavazati joga miatt.

Belgrádból jelentik: A skupstinában ma
nagy verekedés zajlott le, mivel a mandátum-
igazoló bizottság megválasztása alkalmával
Perics, a skupstina elnöke is szavazni akart.
A képviselők nagy lármával tiltakoztak ez öl-
len, mire Perics arra hivatkozott, hogy ő még
nem megválasztott elnök, tehát szavazhat.
Oriási zaj tört ki erre a kijelentésre. Amikor
pedig Perics mégis szavazni akart, kitépték

kezéből a szavazó cédulát. A radikálisok ekkor
rárontottak az ellenzékére és nagy vereke-
dés keletkezett. A tumultusnak Perics vetett
véget, aki kijelentette, hogy lemond szavazati
jogáról.

Az ülés ezután nyugodtan folyt tovább.
Bernar Radics-párti és Rokanovics paraszt-
párti képviselőket, mivel a verekedésben ők
vitték a főszerepet, 3 ülésről kitiltották.

— Cluj megye új prefektusa letette az esküt. Cluj-
ról jelentik: Dan Partenie dr., Cluj megye új pre-
fektusa ma délelőtt letette a hivatali esküt dr.
Micsa Pompeius clujai ítélőtáblai elnök kezébe.

— Briand és Chamberlain találkozója.
Párisból jelentik: Chamberlainat péntekre vár-
ják a francia fővárosba. Az angol külügy-
miniszter táviratozott a párisi angol nagykövet-
nek, hogy szombatra készítsen elő számára
Brianddal egy személyes összejövetelt. Cham-
berlain vasárnap visszautazik Londonba.

— Manoilescu új lapjában bejelenti a nép-
pártból való kilépését. Bucurestiből jelentik:
Manoilescu volt pénzügyi államtitkár új lapja,
a Crain Nou, október második felében jelenik
meg. Politikai körök azt hiszik, hogy Manoi-
lescu a lappal bejelenti kilépését a néppártból.

— Áthelyezések a városházán. Vatián
Aurel v. polgármesteri titkár, aki most a
városi pénzügyi szolgálathoz volt beosztva, a
kultúr szolgálathoz helyezték át. Helyébe
Voicu Constantin került, aki ezelőtt Olariu
István vezértitkár mellett teljesített szolgál-
latot.

— A Monitorul Oficial a pénzügyminisz-
ter hatáskörébe megy át. Bucurestiből jelen-
tik: A pénzügyminiszter hozzájárult ahhoz,
hogy a Monitorul Oficial a pénzügyminiszte-
rium hatáskörébe menjen át. A kérdés tanul-
mányozására külön bizottságot neveznek ki.

SÁMSON JAKAB

uriszabó

őzsi szövetségek különlegességei meg-
érkeztek, Arad, új Neuman-ház.

— Tizenöt halottja van a dobrudzsai ár-
viznek. Bucurestiből jelentik: A napok óta tar-
tó felhőszakadások súlyos károkat okoztak
Dobrudzsában, különösen Cadrlater vidékén
oly magasra emelkedett a víz, hogy úbbézer
lakos kénytelen volt elmenekülni. Bazargic
városát érte a legnagyobb kár. Eddig tizenöt
holttestet találtak. A kár felbecsülhetetlen.

— Újabb milliók visszaélések a CFR-nél.
Bucurestiből jelentik: A sardei vasuti jegy-
elárúsító pénztárban nagy visszaéléseknek
jötték nyomára, amelyek a CFR-nek több mil-
lió kárt okoznak. A vizsgálat folyik.

— Javul a német kisebbség helyzete
Csehszlovákiában. Prágából jelentik: A mi-
niszterelnök kívánságára a földosztó hivatal a
németek által lakott területeken félbeszakította
a földreform végrehajtását. Ez az intézkö-
dés nyilván azért történt, mert a német par-
lament párt koalícióba lépett a kormánytöbbsé-
ggel.

— Románia és a Dunabizottság nőre a
hágal békebírósa előtt. Bucurestiből jelentik:
A hágal nemzetközi bíróság ma kezdi meg
tárgyalni a román kormány és az Európai Du-
nabizottság közötti ismeretes ellentétet a Du-
nabizottság brailai és galati-i juris dictionja kér-
désében. Romániát Millerand volt francia köz-
társasági elnök képviseli a bíróság előtt.

— Megtalálták a segélykérő repülőgépet
és sértetlen utasait. Lisszabonból jelentik: A
legutóbbi jelentések szerint, egy repülőgép
Scitazuz magasságában, motorhiba miatt le-
szállásra kényszerült. A repülőgép pilótája se-
gélykérő jelzéseket adott le. Más verzió sze-
rint a pilóta gépjével együtt a tengerbe zá-
hant. Egy később érkezett távirat jelenti,
hogy a segélyt kérő gépet a tenger partján
megtalálták. Súlyos sérülések érték a gépet,
a bentülők azonban sértetlenek maradtak.

— Tisztogat az igazságügyminiszter. Bu-
curestiből jelentik: Az igazságügyminiszter a
visszaélések és törvénytelen ségek vádjá miatt
több erdélyi törvényszéki és járásbírói feltű-
gesztett állásától. Székelyudvarhelyen Iliescu
Miklós törvényszéki bírót azért, mert durva
hangon lépett fel a szekció elnökével szemben.
Archadle Bacalariu szebenmegyei járásbí-
rót, mert az igazságszolgáltatásnál mag nem
engedett hasznat használt a tárgyalások so-
rán. E két bírón kívül még négy törvényszéki
bírói helyezett rendelkezési állományba az
igazságügyminiszter, mivel a bírói teletelvé-
rővására erdélyi bíróságoknál meg nem enge-
dett egyéni magatartást tanúsítottak. László
Andor, a cahulmegyei Baimacka járásbíróját
felfüggesztette az igazságügyminiszter, mert
bírói pozíciójának elfoglalása előtt, mint ügy-
véd, megbízónak jóhiszeműségéből 7000 lej
jutott kezébe, amelyet megtartott. Ezenkívül
dr. Pop János nevével 15.000 lejes váltóval
váltóhamisítást követett el.

— Halálozás. Burger József, az Arad-
megyei Takarékpénztár tisztviselője, hosszú
személyes után, folyó hó 6-án éjjel 3 órakor,
50 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó
7-én délután 3 órakor lesz az Izs. temető ha-
lottasházából.

— Nem kaptak amnesztiát a bécsi forra-
dalmárok. Bécsből jelentik: A szociáldemokra-
ták amnesztiá-javaslatát, amely a júliusi for-
radalom bűnöseinek juttatott volna kegyelmet,
az igazságügyi bizottság hosszas vita után,
15 szavazattal 11 ellenében elutasította. A szo-
ciáldemokraták hír szerint fenntartják javaslata-
tukat, mint kisebbségi véleményt és a parla-
mentben több felszólalás fog elhangzani annak
érdekében.

— Oriási vihar dühög a Keleti tengeren.
Stettinből jelentik: A Keleti tengeren oly ha-
talmos vihar dühög, hogy a hajózás teljesen
megbénult. Több hajó zátonyra került és még
azok a hatalmas hajók is kénytelenek voltak
többször horgonyt vetni, amelyek a „D” vu-
natokat szállítják át Warnemündéből Dániába.
Több dán helységben súlyos károkat okozott
a vihar. A telefonhálózat csaknem egészen
tönkrement.

Elegánsan, olcsón csak a
„VICTORIA”
női confection divatházból öltöz-
ködhet, Arad, a Dáciával szemben.

— Beállították Párisban a Sacco-Van-
zettii-tüntetést. Párisból jelentik: A belügy-
miniszter betiltotta a vasárnapra tervezett
Sacco-Vanzetti-gyászünnepet. Vanzetti lu-
gát, Lugliat megidézték a rendőrségre és be-
csületszavát vették, hogy a tüntetéseken
nem vesz részt és a nyilvánosság előtt sem
mutatkozik.

Könyvtárt, festményt, hegödít vesz Kerpel.

— Egy garázda vendég, aki veréssel fi-
zet. Súlyos botrány játszódott le tegnap este
Aradon, az „Alba-Iulla (Zsófia)-ucca 9. számú
házban lévő korcsmahelyiségben. A korcsma-
ban mulatott Negru János munkás, aki vala-
min vitába elegyedett a korcsma tulajdonos-
nőjével. Ugylátszik, igazán nem tudta máské-
p bebizonysítani, igazán nem tudta a tulaj-
donosnőt és véresre verte. A nagy botrányra
előszórt a közelben posztoló rendőr, aki a ga-
rázda embert a negyedik kerületi rendőrségre
kísérte, ahol megindult ellene az eljárás.

OSZI divatujdonságok

nagy válasszék megérkezett

4781

SZÉKELY MIHALY divatruházában

Arad, Piata Avram Iancu 20. (Szabadság-tér.)

— Rudolf néhai magyar trónörökös volt felesége Budapesten, Budapestről jelentik: Gróf Lónvay Elemérné, Stefánia főhercegnő, néhai Rudolf magyar trónörökös volt felesége ide érkezett. A főhercegnő bevásárolni jött a magyar fővárosba, ahol ismerőseit is meglátogatta.

— Hogyan védekezünk a gyermekparallizis ellen. A gyermekparallizis leküzdésére alakult bizottság felhívást intézett az ország népéhez és a szükséges óvintézkedések érdekében a következő utasításokat közli: Minden egyes előfordult megbetegedést nyomban be kell jelenteni a városi, illetve a járási tisztviselőnek. A beteg gyermeket házidoktorhoz el kell küldeni, lehetőség szerint kórházba szállítani. Ha a megbetegedett gyermeknek testvérei vannak, azokat több napig megfigyelés alá kell helyezni és főleg otthon tartani. Ha nem volna kéznél orvos, addig is, amíg az orvosi segítség megérkezik, a nagyobb gyermekeknek 20 gramm vazelinból, 10 csepp gomenolból, 25 centigramm kámforból kevert kenőcsöt kell alkalmazni, amellyel a beteg orrát és szájnyílását kenjük be, azonkívül babszemnyi nagyságba gyurva, az ornyílást tömjük be vele. Otthon aluli gyermekekkel szemben az alábbi házi receptet kell alkalmazni: 20 gramm vazelinolaj, hat csepp gomenol és egy gramm finomított szitált borax. Ezeket a szereket jól összekeverve, naponta háromszor, háromtől-öt cseppet csepepentsünk a beteg gyermek orrába. Ezenkívül naponta háromszor egy kanál 12 százalékos okszidáshyperoxidál kevert pohányi vízzel ki kell mosni a garatot. Természetesen legfontosabb a tisztaság, a beteg gyermeket minél sűrűbben fürdessük meg.

— Levine ejtőernyővel küldött ajándékot Mussolini újszülött fiának. Bécsből jelentik: Levine tegnap Rómából olasz légiforgalmi Junkergépen ide érkezett. Utközben Carpegna felett, ahol Mussolini villája van, Levine egy ejtőernyőre kötött csomagban asztali órát küldött Mussolini újszülött fiának. Levine kijelentette, hogy rövid velencei tartózkodás után tovább repült Bécs felé, de utközben vihar érte a gépet és Salzburgban kénytelen volt leszállani.

Szerdán, október 12-én

SYMPHONIKUS HANGVERSENY

46 kiváló zenészből álló zenekar.
Világvárosi műsor! Népszerű helyi árszabvány.

Jegy: SANDOR F.-nél. Arad.

— Selyemcsempészéssel vádolják a Magyar Párt főtitkárát, Kellemetlen esete volt dr. Deák Gyulának, a Magyar Párt főtitkárának a biharpüspöki-i határállomáson. — Dr. Deák Budapestről jött haza és egy II. osztályú vasúti kocsiban a vámvizsgálatot teljesítő tisztviselő felszólítására azt állította, hogy nincs elvámolni valója, a vámtisztviselő azonban felfedezte, hogy a kis kézi táskának kettős fedele van, amely alatt 12 méter selyem van elrejtve. Dr. Deák meglepetten válaszolta, hogy nem ő intézte a becsomagolást és így sejtelve sem volt arról, hogy vámköteles árut hoz. Ennek dacára leszállították és letartóztatták. Egyidejűleg kihágási jegyzőkönyvet vettek fel s közel százezer lej bírsággal sújtották. A biharpüspöki-i vámhivatal még aznap telefonon érdeklődött Kolozsvárt, hogy behajtható-e dr. Deáknak a bírság és amikor megnyugtató választ kapott, szabadon engedte a főtitkárt.

— Isk. füzetek, tömbök, hegedők Kerpelnél.

— Franciaország tudni sem akar Rakovszkyról. Párisból jelentik: A Matin megbízható forrásból értesül, hogy Herbertte moszkvai francia követet utasította kormánya, hogy ismételtelen jelentet ki Csicsserinnek, hogy a francia kormány nem hajlandó tárgyalni Rakovszky párisi szovjetkövettel és a sürgős visszarendelését az orosz-francia tárgyalások érdekében elengedhetetlennek tartja.

Kap hozományt!

ha beiratkozik a DANUBIA Biztosító T.-hoz
Igazgatóság Timişoara. — Vezérigazgató
Arad, Str. Meşianu, Forray-u. 11. Minerva.
Ügynökök felvételnek. 5325

Agyonlőtték Kovacsevics szerb tábornokot.

Fel akarták robbantani a tábornok házat is. — A macedon forradalmi bizottság tagjai voltak a merénylők. — Jugoszláv lapok Bulgáriát okolják a forradalmi mozgalmakért.

Belgrádból jelentik: A délszerbiai Stip községben két ismeretlen egyén tegnap három revolverlövessel agyonlőtte Kovacsevics Mihály tábornokot, körzeti helytartót. A gyilkosok elmenekültek. A lövések egyik a tábornokot szíven találta, aki azonnal holtan rogyott össze. A helyszínen bolgár katonai bombát találtak, amellyel a merénylők fel akarták robbantani a tábornok házat is. Bizonyosra veszik, hogy a merényletet a macedon forradalmi bizottság tagjai követték el. A merényletet kapcsolatban a jugoszláv Politika című lap izgató cikket ír a bolgár macedonok ellen. Azt írja, hogy a főbűnös az a rejtélyes személy, aki a bizottság mögött áll és kijelenti, hogy a jugoszláv külpolitika döntő fordulata következik.

A belgrádi sajtó élesen elkökezik Kova-

sevics meggyilkolásáról. A „Vremje“ szerinti sorozatos merényletek igazolták, hogy a jugoszláv kormány békés szándékát nem találta visszhangra a szóliai kormánykörökben, amelyek ha talán nem is szolidárisak az elkövetett bűncselekményekkel, de viszont képtelenek gátat vetni a macedon forradalmi akciónak. A lap szigorúbb fellépést követel az eddigienél. Hasonló hangnemben ír a „Pravda“, megjegyezvén, hogy valamennyi jugoszláv kormány azon fáradozik, hogy a forrongó Balkánt Európa békés régiójává változtassa. A „Politika“ bizonyítékokat sorol fel, amelyekből kitűnik, hogy a legutóbbi bűncselekményeket Protogero tábornok rendelkezésére hajtották végre, aki zavartalanul szabadlábbon él Bulgáriában, sőt a bolgár hadsereg löszerraktárához is hozzáférhet.

Klimatikus gyógyhely épül az Olimpuson.

Az ókori istenek lakhelyén luxushotelek, fogaskerekű vasut, nagyszerű autótutak készülnek.

(Athén, október 6.) A görög fővárosban a francia és északsvájci alpinisták szövetséget alakítottak, amely főcéljával az Olympus megismertetését és kihasználását tűzte ki. A híres hegy, amely Thessalia és Macedonia között terül el és amely a mitológia szerint az istenek lakhelye volt, az utóbbi években az alpinisták egyik kedvenc kirándulóhelye volt. Az Olympus lejtője kiváló bányahelye volt már a görög határon garázdálkodó komitási bandáknak is és talán ennek köszönhető az is, hogy a legközelebbi jövőben klimatikus gyógyhely létesül az ókori istenek földi rezidenciáján.

Egy német geográfus ugyanis, aki tudomá-

nyos kutatásai közepette, ezeknek az Olimpuson garázdálkodó banditáknak a kezei közé került, többhónapos fogságának hosszú ideje alatt igen érdekes és értékes geológiai kutatásokat végzett és ezeknek értékesítésére a banditák fogságából való kiszabadulása után jobbára alpinistákból álló tokecsoporthoz hívott össze, amely most kezdte meg működését. Programjuk szerint az Olimpuson klimatikus gyógyhelyet létesítenek, teljesen kiépítik a szaloniki—athéni vasútvonalat és luxushotelek, valamint fogaskerekű vasut építésével és kitűnő autótutak létesítésével konkurrenciát csinálnak a sváici hegyeknek.

— Lord Rothermere fia Budapestre érkezik.

Budapestről jelentik: Az angol parlamenti bizottság holnap érkezik meg a magyar fővárosba. A bizottság tagjai közt van Thomas volt közmunkaügyi miniszter, lord Harmsworth, Rothermere fia. Kivülük még öt képviselő jön Budapestre. A bizottság látogatása olyannyira magánjellegű, hogy még a pesti angol követseget sem értesítették jövetelükről. A bizottság a kormánnyal nem érintkezik és információit saját benyomásuk után szerzik meg.

— Kinevezték a spanyol nemzetgyűlés tagjait. Madridból jelentik: A hivatalos lap rendeletet közöl, amely Yanguas volt miniszterelnököt a nemzetgyűlés elnökévé nevezi ki, egyben közli négyszáz egyén névsorát, akik a kormány jelölése alapján helyet foglalnak a nemzetgyűlésben. A névsorban minden politikai párt képviselve van.

— Egy hónapi fogházra ítélték egy magyar szocialista képviselőt. Budapestről jelentik: A tábla Esztergályos János szociáldemokrata képviselő büntetését 8 napról egy hónapra emelte fel egyik népgyűlési beszédének ama kitétele miatt, amelyben azt állította a kormányról, hogy 1919. óta egyebet sem tesz, mint gyilkosokkal ölelkezik. Esztergályos felebeztett.

— Egy budapesti urló tragikus halála. Ma reggel holtan találták a szobájában Dániel Tivadar dr. miniszteri számtanácsos feleségét. A számtanácsos ma reggel erős gázzsagra ébredt fel s ijedten rohant át felesége hálószobájába, hogy nem történt-e az asszonynak valami baja, mivel az előszobában lévő rossz gázórából oda szivárgott be a legtöbb gáz. Mire odaért, rémülten látta, hogy felesége már halott. A helyszínre kiszállott bizottság megállapította, hogy a gázórát előző nap javították és az egyik rossz ólomcsövet idelglenesen gumicsővel helyettesítették. A gumicső az éj folyamán megrepedt és a kiömlő gáz okozta a katasztrófát. A rendőri eljárás megindult annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért kint terhel a felelősség.

— Egy lezuhant pilótánál utolsó üzenete. Sanfranciskóból jelentik: A tenger egy palackot vetett ki, amelyben a sanfranciskói körrepülés egyik áldozatának, miss Dran pilótánál utolsó üzenetét találták. A tragikus véget ért pilótánál írja, hogy a motor olyan hibásan működik, hogy kénytelen a nyílt tengeren leszállani.

A bolgár király nősül

Elintézték a házassági akadályokat a gör. keleti Boris király és a katolikus Giovanna olasz királyleány között.

Rómából jelentik: Megbízható forrásból érkező hír szerint Boris bolgár király nőül veszi Giovanna olasz királyi hercegnőt. A két királyi család között már régen folynak tárgyalások a frigy létrehozása érdekében. E házasság legnagyobb akadályáig eddig az volt, hogy Viktor Emanuel olasz király leánya katolikus, Boris király pedig görög keleti vallású. A Rómából érkezett hír szerint most sikerült ezt az akadályt elhárítani. A pápa kihallgatáson fogadta Boris királyt és ez alkalommal elintézték ezt a nehéz kérdést is, amelynek már volt precedense, amikor Mafalda olasz királyleány a hesszeni herceghez ment nőül. Ugyanilyen módszer szerint fog megtörténni rövidesen Boris király és Giovanna királyleány esküvője.

Sakk.

— Capablanca és Aljechin gígászi küzdelme a világbajnokságért. Buenos-Ayresből kábelozik: A sakkvilágbajnokságért folyó verseny kilencedik játszámája Capablanca és Aljechin között 33 lépés után remisvel végződött. Tekintettel arra, hogy a remis nem számítanak, eddig Capablanca vezet 3:1 arányban.

RIN-TIN-TIN

legújabb filmje
szombattól az URANIABAN

Leánykereskedők garázdálkodnak Oradeán.

Egy megszökött fiatalasszony titokzatos útja az otthonától az örömtanyáig át a rendőrségig.

Oradea-Mareről (Nagyváradról) jelentik: A rendőrség bünygyi osztályán néhány nappal ezelőtt megjelent egy középkorú asszony, és sirva panaszkolta, hogy testvére, aki nála lakott, két héttel ezelőtt eltűnt hazulról. A testvérét M. E.-nek hívják és már hónapok óta különváltan él férjétől. Múndig tisztességesen élt és nővére azt hitte, hogy valami szerencsétlenség érte. Férjével együtt elmentek az összes ismerőseikhez, levelet irtak Marosvásárhelyre, ahol rokonaik laknak, de a fiatalasszonyt sehol sem találták és sehol sem tudták róla.

A rendőrség nyomozni kezdett a különös ügyben és megtudta, hogy a fiatalasszony leánykereskedők kezébe került. Egy idősebb asszony ismerkedett meg vele és ígéretekkel arra csábította, hogy otthagyja testvére házáat. Megbeszélést követően két héttel ezelőtt bérkocsin ment el érte a Strada Filipescu (Szarvas-sor) 21. számú ház alá. A fiatalasszony beült a bérkocsiba, elhajtottak és azóta nem tért vissza. A szomszédok látták, hogy a 74. számú bérkocsin hajtottak el.

A kocsi azt a felvilágosítást adta kihallgatása alkalmával, hogy az egyik éjjeli mulatóhelyre vitte a két nőt. A rendőrségről azonnal detektiveket küldtek ki az örömtanyára, ahol megállapították, hogy az üzletvezető csalta oda a fiatalasszonyt. Sőt azt is megtudták, hogy a bordélyház tulajdonosnője, Ma-

góné megbízásából járt el és hogy többször is végrehajtott hasonló akciót.

A fiatalasszony zokogva mondogatta a rendőrségen, hogy eleinte jól bántak vele, de később, mikor már több napig volt ott, kijelentették, hogy nagyobb összeggel tartozik és azt meg kell térítenie. Azzal rémítették, hogyha nem prostituálja magát, lezáratják.

A szerencsétlen fiatalasszonyt visszakísérték nővére házához, a mulató tulajdonosnője ellen pedig megindították az eljárást.

Hasonló esetről szerzett tudomást tegnap délelőtt a rendőrség. Megtudták, hogy az egyik mulatóhelyen néhány napja egy fiatal leány van és senki nem tudja honnan került oda. A férfiaknak zokogva könyörög, hogy ne bánták. A bünygyi osztály főnöke magához rendelte az örömtanya üzletvezetőjét, aki azonban letagadta, hogy a leány tényleg nála van és egy más nőt küldött fel a rendőrségre. A rendőrség azonban tovább folytatja a nyomozást az eltűnt fiatal leány után és már olyan adatok vannak a hatóságok kezében, hogy bizonyosra vehető a leány rövidesen való megkerülése.

Ezek az esetek arra engednek következtetni, hogy a városban egy jól megszervezett leánykereskedő-társaság működik. A rendőrségen az a vélemény, hogy az immorális társaságot rövid időn belül leleplezik.

KÖZGAZDASÁG.

Váltsák ki az elvámolt csomagokat.

Egyes kereskedők késelemezése miatt az aradi vám tul van terhelve ki nem váltott csomagokkal.

(Arad, október 6.) Az aradi vámhivatal felhívta a kereskedelmi és iparkamara figyelmét arra a körülményre, hogy százával fekszenek hivatalában az olyan elvámolt postacsomagok, amelyeket a kereskedők a náluk tett minden sürgetés dacára sem váltanak ki. Ez okból torlódás állott elő, ami a csomagok vámolását végző iroda munkaképességét csökkentti, amennyiben nem vámolhatók el azon kereskedők csomagjai, akik késelelem nélkül szokták a csomagokat a vámtól elvinni.

Az általános takarékoság következtében az áruknak kis mértékben való beszerzése a kereskedelmi életben megszaporodván, a csomagpostaszolgálat jelentékenyen fejlődött. Működésének olyan akadályozása, mint amilyen az, amelyről fent értesültünk, komoly zavarokat idézhet elő, különösen most a téli idény küszöbén. Ezért az aradi kereskedelmi és iparkamara idejében felhíván a helybeli kereskedők figyelmét, felszólítja őket, hogy az

elvámolt csomagokat késelelem nélkül váltásák ki, mert különben ez a késelelem hozzájárul a zavarok előidézéséhez, amelyeknek következményei csak a kereskedelmen borszuják meg magukat.

A helyszínen megejtett szemle a kamarának azt bizonyítja, hogy a vámiroda elég munkaerővel dolgozik és hogy a torlódás azon késelelemből származik, amellyel a kereskedők az elvámolt árut kiváltják. Ez okból a kamara nem lesz abban a helyzetben, hogy ezen kellemetlenség kiküszöbölésére más intézkedéseket javasoljon.

Zürichben 3.24, Párisban 15.85 a lej

Helyi valutaárak. (Október hó 6.)
 Kifizetések: Berlin 38.80, Amsterdam 63.25, Newyork 162.25, London 791.50, Páris 6.39, Milánó 9, Prága 4.82.50, Budapest 28.45, Zágráb 2.86.50, Bécs 22.95, Zrich 31.35. — Áru: Márka 38.50, dollár 160, angol font 785, francia frank 6.40, olasz lira 9, cseh korona 4.80, pengő 28.30, dinár 2.80, osztrák schilling 23, svájci frank 31.10. — Pénz: Márka 38, dollár 159, angol font 780, francia frank 8.20, olasz lira 8.50, cseh korona 4.70, pengő 28.10, dinár 2.70, osztrák schilling 22.85, svájci frank 30.90. — Irányzat: tizlettelen.

Zürichi tőzsdenyitás. (Október hó 6.)
 Berlin 123.67.50, Amsterdam 208, Newyork 518.68, London 2524.50, Páris 20.36, Milánó 28.60, Prága 15.37, Budapest 90.72.50, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.24, Varsó 58, Bécs 73.17.50.
 Zürichi tőzsdezárlat. (Október hó 6.)
 Berlin 123.66, Amsterdam 208, Newyork 518.55, London 2524.75, Páris 20.36, Milánó 28.57.50, Prága 15.37, Budapest 90.75, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.24, Varsó 58, Bécs 73.17.50.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Október hó 6.)
 Devizák: Páris 6.35, Berlin 38.50, London 787, Newyork 161.25, Milánó 8.84, Zürich 31.20, Bécs 22.80, Prága 4.79, Budapest 28.40. — Valuták: Napoleon 6.43, márka 38.10, léva 1.19, angol font 784, török lira 0.84, francia frank 6.34, svájci frank 31.10, olasz lira 8.80, drachma 2.12, dinár 2.82, dollár 159.75, lengyel zloty 18, osztrák schilling 22.90, pengő 28.50, cseh korona 4.74.

A vivóbajnok és a szeneslegény.

Petschauer Attila kalandja egy Klauzál-utcai házban.

Budapestről jelentik: Steinmetz Manó Klauzál-utca 20. szám alatti fa- és szénkereskedő feljelentést tett a főkapitányságon Petschauer Attila vivóbajnok ellen, mert az őt súlyosan inzultálta. Petschauer Attila az eset részleteit így mondta el:

— Tegnap este ott jártam a Klauzál-utca 20. számú házban, amelynek Steinmetz Manó szén- és fakereskedő a tulajdonosa. Szépen betettem az ajtót magam mögött, mire Steinmetz oda jött hozzám és durva szavakkal rám támadt. A sértésre és azzal feleltem, hogy pofonvágtam Steinmetzet. Erre Pillinger házmester, Steinmetz és egy szeneslegény rám támadtak. Nem szoktam megijedni az ilyen támadásoktól és szétvágtam közöttük. Erre kinyílt az egyik lakás ajtaja, kirohant Haverda szeneslegény, aki Steinmetz alkalmazottja és egy mozsártörővel fejbevágott.

Petschauer meg is mutatja sérülését. A tarkóján körülbelül hat centiméter hosszú és öt centiméter széles daganatot tapintunk meg.

Végül Petschauer kijelentette, hogy sérüléséről orvosi látellelet vétetett fel és ő is feljelentést tett támadója ellen.

Hangoztatja, hogy „csak” két pofont adott Steinmetznek, akit nem vert véresre és már a második pofonnál hárman támadtak rá.

Rádió-műsor.

Péntek, október 7. Wien—Grác. 11. Délelőtti hangverseny. 16.15. Délutáni hangverseny. 17.45. Zenés gyermekóra. 20.30. Népszerű zenekari hangverseny. — Stuttgart. 16.15. Délutáni hangverseny. 20. Hangversenyátvitel Frankfurtból. — Leipzig. 16.30. A drezdai házizenekar hangversenye. 20.15. Színelőadás: „Tante Simona”, vígopera egy felvonásban (Dohnányi Ernő), „Frühling”, operett egy felvonásban (Lehár Ferenc.) 22.15. Táncczene. — Milano. 17.20. Gyermekek dalok. 20.45. Hangverseny. 23. Vidámzene. — München. 16.30. Ének (bariton) hangverseny. 19.45. Énekhangverseny. 20.30. A házizeenkar szimfónikus hangversenye. 22.20. Gramofonhangverseny. — Nápoly. 17.10. Könnyű zene. 21. Operátvitel: Rossini: „A szevillai borbély”. — Pozsony. 18.15. Hangverseny. 19.45. Gramofonhangverseny. 20. Átvitel Prágából. — Prága. 16.30. Délutáni hangverseny. 19. Táncczene. 20.10. Színelőadás. 21. Tarkaest. 22.20. Táncczene. — Róma. 17.15. Táncczene. 20.40. Kálmán: „A csárdáskirálynő”, operettelőadás. — Frankfurt a. M. 20. Hangverseny. — Boroszló. 20.30. Gramofon zene. — Berlin. 22.30. Szórakoztató zene. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság, 17.30. Korák Gábor cigányzenekarának hangversenye. 20.30. Kamarazene est. Közreműködnek: Basillides Márta, az Operaház tagja, Székely Julia zongoraművész, Gertler Endre és Gellért Ferenc hegedűművészek. 22.15. Pontos időjelzés, hírek, közlemények. Utána: A Britanniá nagy szállóból Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

**! Táblázatos kimutatás az !
 • utolsó évek filmsikereiről •**

METROPOLIS.

DUNA KERINGŐ

CSÁKÓ és KALAP

SEJK FIA

FEKETE SAS

STROGOFF MIHÁLY

HINTÁSLEÁNY.

U R A N I A B A N	Rodolphe Valentino és Dorothy Dalton	5, 7 és 9 ó r a k o r
	A szerelem hajótöröttei.	
	Isgalmas kalandorfilm 6 nagy feje, Ezt megelőzi:	
	Kettős műsor.	
	Jatcko Cia és Vándory Gusztáv főszereplőkkel:	
	Az elhagyottak.	
	Kedves kutyafilm 8 felvonásban.	

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.
 Cenzura: Prefectura Judetului.

Női és leányka kabátok, Lissem Sándor

ruhák, pongyolák, intézeti kötők legolcsóbban kaphatók:

divatruházában Arad, Pinta A. Iancu (Szabadság-t.) 2

Mérték után hozott anyagból is a legdivatosabb kabátok és ruhák készülnek a legizléseőbb kivitelben jutányos áron

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lel. vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lel. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lel. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhúzódnak. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézkérdésre válaszolunk. Ajánlatok, feligés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

Sápadt, vérszegény és gyöngye gyermekelnek adjunk a híres EGGER EMULSIOT, mely a legjobb csukamájolajból készül. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriarban.

HÁZASSÁG.

MÉG egyszer megkísérlem hirdetés útján megkeresni párom. Többszöri hirdetésre senki nem jelentkezett. Amiért kérem a hölgyeket, hogy küldjék el leveleiket „Komoly” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába, 27 éves keresztény fiatalember vagyok. Jelkére és postrestantra nem válaszolok, amiért is teljes című leveleket kérek.

ALKALMAZÁS.

HÁZVEZETŐNŐNEK ajánlkozik fiatal nő magános urhoz. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójába. 5324

200.000 LEJEL rendelkező volt tisztviselő pénztárnoki vagy más bizalmi állást keres. Címé az Aradi Közlöny kiadójában. 5323

LAKÁS.

KÉTSZOBÁS uccai lakás kiadó. Bővebbet Calea Ardealului (Erdélyi-ut) 18. 5322

Ügyvédnek, orvosnak,

műszaki irodának, rendelőnek igen alkalmas 3 részből álló helyiség főútvonalon AZONNAL KIADÓ. Cím az Aradi Közlöny kiadójában, 10438

VÉTEL ÉS ELADÁS.

SÜRGŐSEN eladó olcsó cséplőgarnitúra 1 drb. 8-as számú Máv. eredeti magánjáró, egy hengeres, tíz légkörös 13 éves, hozzá egy Hoffer végig gyűrűs-szekerény minden felszereléssel 17 éves, elsőrendű állapotban, Mita Igrisan. Pécica (Pécska.) 5326

ZSUR ASZTALKÁK, szalon, szekrények, antik lámpák, férfi kabátok, bundák, férfi öltönyök, női ruhák, íróasztalok, toalett asztalkák, ebédlő diványok, irodai berendezés, Bösendorfer zongora, írógépek, fotelok, szőnyegek, órák, képek, függönyök, storeok, kredencsek, asztalneműk, asztalok, székek, antik szekrény, varróasztalkák, dísztárgyak, stb. eladók. Salgóné, Str. Consistoriului (Batthyány-u.) 12., I. em. jobb. 1000

FÉRFI téllkabát szőrmés, kitűnő állapotban eladó. Str. Calvin 6. földszint jobbra 2. 5318

ANTIK és modern butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyeget, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket, stb. bizományba veszek, azok magas áron való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

MACULATURA PAPIR 5 klgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Új zongorát és pianinót

olesón kaphat MELIS-nél Pinta Av. Iancu 21. (Raktár.) 4820

ÜZLETEK.

SZÉP világos pince, műhelynek vagy raktárnak kiadó. Str. Ghiba Birta 38. 5327

Üzlethelyiség kiadó

október 15-ére főpostával szemben, közvetítő irodának is alkalmas. Értekezni: Arad, Str. Consistoriului No. 29. 5321

Rossz villanyégők!

becserélése garantált gvári ul egész törött üveg és porcellán tárgyak szak-szerű ragasztása, üvegezést és kénkeresztést legolcsóbban vállal Aradon a „MOTORICA” volt Asztalos Sándor-ucca 12. 2204

Makulatura,

tiszta lappeldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Már 40 cseh koronáért vagyis 200 lejért kap

1/8 csehszlovák IV. osztályu sorsjegyet, amellyel 2 millió cseh koronát vagyis 10 millió leit lehet nyerni.

Kis kockázattal. Ungár S. bankháznál (Bratislava) Nagy vagyont nyerhet!

Rendeljen azonnal! Zárt bpritékban! 5311

A IV-ik osztály huzása 1927. október 20-án.

Főnyeremények: 1.000.000 cK., 700.000 cK., 300.000 cK., 200.000 cK. stb. stb. össznyeremények 60.000.000 cK. 300 millió Lel.

A IV. osztályu sorsjegyek árai 1/8 cK. 40 Lej 200 1/4 cK. 80 Lej 400 1/2 cK. 160 Lej 800 3/4 cK. 320 Lej 1600

Minden rendelést azonnal végrehajtunk. Fizetés a sorsjegy vétele után. Nyeremények kifizetése a sorsjegy ellenében. Huzás után azonnal küldjük a nyereményjegyzéket. :- Diszkrét szállítás!

UNGÁR S. bankháza

BRATISLAVA, (Cseh-Szlovákia) Ventur-u. 20

Rengetegen nyertek már! Az I. osztályu huzásnál főnyereményt nyertek!

Olcsó tűzifa!

Ia száraz eser, bükk, gyertyán hasáb vagy dorong de-taliban és waggontételekben jutányosan beszerezhető:

AUFRICHT MIKSA TELEFON: 69.

Fuvarozás, gépfűrészelés, aprítás stb. legmáltányosabb árak mellett. 1041

„ARTA” BUTORIPAR

Str. Eminescu (Deák F.-u.) 20-22. Csak garantáltan szolid polgári butorok nagy raktára

General-Agentura
A. DE MIKOS
 Arad, Bul. Reg. Ferdinand No. 5. H. Tel.: No. 439.

Magánítélet a művirágok
 tökéletesen természetűek, sa-ját illatukat egy évig megtartják. A művirágok kizárólagos képviselője az aradi rayonra töké-vel rendelkező egyénnek vagy cégnek kiadó.

A román vevőitől kizárólagos joggal hirdető RECLAMA vállalat vezető-képviselője

MEGNYILT!

KEPES ELEK

köztérészeti üzlet és orvosi műszertára
 Arad, Bul. Regina Maria No. 2. (Neuman-palota.)

Saját készítményű **sörvkötő és haskötő** különlegességek. **Gumiharisnyák és bokavédők** állandó nagy raktára. **Orvosi műszerek**, mindennemű egészségügyi és betegápolási **cikkek lerakata**

Bankkölcsonöket

házakra, földekre, vagy egyéb ingatlanokra, 10,000 lejtől, 1 millió lejjig betáblálás mellett folyósítatok.

HAASZ ALBERT Irodája Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 12. sz.

UTLEVELEKRE ÉS EGYÉBB HIVATALOS IGAZOLVÁNYOKRA

FÉNYKÉPET

a legszebb kivitelben, gyorsan és mérsékelt ár mellett a

FOTORADIO

FÉNYKÉPÉSZET KÉSZIT. Str. Consistoriului és Str. Mărăsesti (Batthyány és Kossuth-u.) sarkán. 5025

TÜZIFA

nagy- és kistételben a legolcsóbb és legjutányosabb áron csakis a

„NORA”

kefe-, ecset- és seprűgyár **tűzifa telepén**

Arad, Calea Aurel Vialcu No. 18-26., az „Astra” gyárral szemben) szereshető bo.

Gramophonok

varrógépek

kedvező részletfizetésre kaphatók Hanglemzésekben őriási raktár. Minden vetelkötetelezzéség nélkül hallgassa meg sláger-ujdonságainkat.

HAMMER ZSIGMOND és FIA

Arad, Bulv. Regele Ferdinand No. 27. (Boros Béni-tér.) 5115

Nr. 8778-1927. PUBLICATIONE.

Se aduce la cunoştinţă generală, că pentru arendarea pe timp de 3 ani a parcelei de 2 jughere pământ cu conac, in ziua de 14. Noembrie 1927. ora 10 a. m. se va ţinea licita-ţie orală in biroul Serviciului economic (Primăria. etaj. Camera Nr. 104) in conformitate cu Art. 72 şi următorii din Legea asupra contabili-tăţii publice.

Caetul de sarcini se poate vedea la Serviciul economic in orele de lucru.

Arad, la 3. Octombrie 1927. 5319. Serviciul economic.

Nagyobb

kifutó fiu

nappalra

jó fizetéssel azonnal fel-vétetik. — Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Muzsay József

Arad, a színházzal szemben.

Őszi és téli árjegyzék:

LEJ:	
Iskola öltöny	1600
Férfi öltöny tiszta gyapju	1750—
Férfi öltöny div. színekben	2450—
Sötét kék és fekete öltöny la.	2750—
Őszi felöltő	1950—
Ulster double la.	2450—
Fekete téli kabát szőrmé-sál gallérral	2650—
Fregoll raglán	2200—
Gummi kabát	850—
Bőrkabát minden színb. la.	4600—

Mérték szerinti szabóság!

Nagy posztó raktár!